

COMUNICAREA COMISIEI

emisă în baza articolului 93 alineatul (1) din Tratatul CE privind aplicarea articolelor 92 și 93 din Tratat în cazul asigurării creditelor de export pe termen scurt

1. Introducere

1.1. Statele Membre aplică permanent o politică activă de susținere a industriilor care produc pentru export. Din totalul ajutoarelor de stat acordate de Statele Membre industriei prelucrătoare în perioada 1992 – 1994, 7% au avut ca obiectiv susținerea exporturilor și au îmbrăcat forma condițiilor preferențiale de creditare și a creditelor de export pe termen scurt¹.

1.2. Acordarea de subvenții la export afectează în mod direct concurența dintre furnizorii de bunuri și servicii ce activează pe piață. Luând în considerare efectul negativ al acordării de subvenții pentru export, Comisia, în calitate sa de protector al concurenței, calitate consfințită prin Tratatul CE, a condamnat în permanență acordarea de ajutoare pentru export ce afectează comerțul intra-comunitar². Cu toate acestea, chiar dacă acordarea de facilități pentru exportul produselor naționale în afara granițelor Comunității europene poate afecta și concurența la nivel comunitar³, Comisia nu a intervenit în mod sistematic în acest domeniu, în scopul aplicării prevederilor articolelor 92, 93 și 94 din Tratatul CE. Poziția Comisiei a fost determinată de mai multe considerente. În primul rând, acordarea de facilități pentru susținerea activității de export este parțial reglementată de prevederile Tratatului CE referitoare la comerțul exterior, respectiv articolele 112 și 113, iar articolul 112 prevede o armonizare treptată a regimului ajutoarelor pentru export. În al doilea rând, acordarea facilităților pentru susținerea exporturilor extra-comunitare nu afectează doar concurența în interiorul Comunității europene, ci și competitivitatea exportatorilor comunitari în relația cu partenerii comerciali ai Comunității europene care acordă, la rândul lor, facilități pentru susținerea activității de export. Finalmente, prevederile Tratatului CE, precum și cele ale OECD și ale Organizației Mondiale a Comerțului au condus la creșterea controlului în domeniul acordării ajutoarelor de stat având ca obiectiv susținerea exporturilor.

1.3. În timp ce Comisia a evitat să își exercite atribuțiile de control în domeniul acordării creditelor de export și al asigurărilor aferente creditelor pentru export, activitatea Grupului pentru Credite destinate exportului din cadrul Consiliului⁴ și cazurile instrumentate de Curtea Europeană de Justiție⁵ au demonstrat că distorsionarea actuală sau potențială a concurenței la nivel comunitar, manifestată în cel puțin un domeniu, respectiv asigurarea creditelor de export pe termen scurt, poate justifica aplicarea de către Comisie, în condițiile actuale, a reglementărilor din domeniul ajutorului de stat. Distorsionarea mediului concurențial se poate

---

¹ Sursă: Al 5-lea raport de supraveghere a ajutoarelor de stat acordate în Uniunea Europeană, EC Commission, 1997, p. 20. Începând din 1992 și până în prezent, reducerile înregistrate în acordarea creditelor subvenționate pentru export agreeată la Helsinki tind să reducă această pondere.

² În al 7-lea raport privind politica de concurență (1977), punctul 242, Comisia a stabilit că ajutoarele pentru export acordate în comerțul intra-comunitar „nu se califică pentru acordarea derogării, indiferente de intensitate, forma de acordare, valoare sau scop”.

³ Vezi decizia Curții Europene de Justiție în Cazul C-142/87 Belgia v. Comisia Europeană [1990] ECR I-959. A se vedea, de asemenea, Cazul C-44/93 Assurances du Crédit v. OND și Belgia [1994] ECR I-3829, paragraful 30.

⁴ „L'assurance crédit et le marché unique 1992 (court-terme)”, raport prezentat grupului de coordonare, raportor P. Callut.

⁵ Vezi Cazul C-63/89 Assurances du Crédit și Cobac v. Consiliul și Comisia Europeană [1991] ECR I-1799 și Cazul C-44/93 Assurances du Crédit v. OND și Belgia [1994] ECR I-3829.

manifesta nu numai la nivelul exportatorilor din diferitele State Membre în cadrul relațiilor lor comerciale derulate în cadrul sau în afara Comunității europene, dar și la nivelul asiguratorilor de credite pentru export ce operează la nivel comunitar.

1.4. Scopul prezentei Comunicări este de a elimina distorsiunile datorate acordării de ajutoare de stat în sectorul asigurării de credite pentru export, sector în care există o concurență reală între asiguratorii publici și privați. Sectorul asigurărilor creditelor pentru export este direct legat de acoperirea riscurilor implicate de acordarea creditelor pe termen scurt destinate susținerii activității de export, atât în ceea ce privește comerțul intra-comunitar, cât și în ceea ce privește comerțul cu țările din afara Comunității europene. Asemenea riscuri sunt definite ca „riscuri care pot fi cedate” și vor fi definite în Secțiunea 2. Definiția include, în general, doar așa-numitele „riscuri comerciale”, spre deosebire de „riscurile politice” manifestate în cadrul relațiilor comerciale intra-comunitare și a celor cu majoritatea statelor member OECD, prezentate în Anexă. În timp ce Statele Membre au făcut, anticipând reacția comunitară, eforturi considerabile de a elimina ajutoarele destinate sectorului comercial al asigurărilor de credite pentru export, existența Pieței unice reclamă necesitatea de a asigura un tratament echitabil în toate circumstanțele.

Prezenta Comunicare nu se va ocupa de asigurările pentru compensarea riscurilor la export pe termen mediu și lung, riscuri care, în general, nu pot fi cedate la acest moment. În acel domeniu, considerentele care au determinat Comisia să se abțină de la utilizarea extensivă a atribuțiilor ei de control în domeniul ajutorului de stat, sunt încă de actualitate. În loc de aceasta, se fac eforturi pentru armonizarea condițiilor de asigurare a creditelor pentru export, a primelor și a politicii de acoperire a riscului de țară, ținându-se cont de condițiile din terțe țări, în așa fel încât să nu fie afectată competitivitatea exportatorilor comunitari.

1.5. Secțiunea 2 a acestei Comunicări descrie structura pieței asigurărilor creditelor pentru export și identifică sectorul comercial, în cadrul căruia operează asiguratorii privați și care implică relaționarea între asiguratorii privați și publici sau cei susținuți din surse publice și explică de ce și până la ce nivel se aplică regulile privind ajutorul de stat prevăzute de Tratatul CE. Finalmente, în cadrul Secțiunii 4, Comisia stabilește acțiunile pe care le consideră necesare pentru a se asigura că orice ajutor de stat de felul celor prezentate în cadrul Secțiunii 3 va fi eliminat de pe piață și solicită Statelor Membre să ia măsurile necesare, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile articolului 93 alin. (1) din Tratatul CE.

2. Sectoarele în cadrul cărora se manifestă/nu se manifestă concurența în domeniul asigurării creditelor pentru export pe termen scurt

2.1. Raportul Grupului pentru credite destinate exportului din cadrul Consiliului (denumit în continuare „Raportul”), plângerile venite din partea asiguratorilor privați de credite pentru export și cazurile instrumentate de Curtea Europeană de Justiție, au demonstrat că, în unele State Membre, o serie de agenții specializate în acordarea creditelor pentru export „oficiale”, care acoperă riscurile exportatorilor pe termen mediu și lung în baza sumelor acordate sau cu garanția⁶ statului, operează, de asemenea, în baza sumelor acordate sau cu garanția statului și în domeniul asigurării creditelor pentru export pe termen scurt, acolo unde intră în concurență cu asiguratorii privați, care nu primesc asemenea facilități de la stat. Agențiile de creditare „oficiale” în cauză pot reprezenta departamente guvernamentale, companii deținute sau

---

⁶ În anumite cazuri, cum ar fi cazul Olandei, afacerile pe termen mediu și lung nu sunt garantate, dar intră sub incidența unui contract comprehensiv de reasigurare încheiat cu Guvernul.

controlate de stat sau companii deținute sau controlate integral de acționari privați. Pentru simplitate, în cadrul prezentei Comunicări, asemenea agenții de creditare vor fi denumite „asiguratori de credite pentru export publici sau susținuți din surse publice”. Similar agențiilor „oficiale” care operează atât pe piața creditelor pe termen mediu și lung, cât și pe piața creditelor pe termen scurt, unii asiguratori privați, care operează doar pe piața asigurărilor pe termen scurt, pot fi susținuți, pentru anumite segmente ale activității lor, de către guverne prin intermediul garanțiilor sau al unor aranjamente de reasigurare echivalente. Acești asiguratori pot fi, de asemenea, incluși în categoria „asiguratorilor susținuți din surse de stat”. Pe de altă parte, asiguratorii de credite pentru export care operează integral sau în principal pe piața creditelor pe termen scurt și care nu beneficiază de sume sau garanții⁷ acordate de către stat pentru oricare dintre segmentele pe care își desfășoară activitatea vor fi denumiți „asiguratori de credite pentru export privați”.

Raportul a demonstrat că acolo unde asiguratorii de credite pentru export publici sau susținuți din surse publice care beneficiază de sume sau garanții acordate din surse de stat operează pe piața creditelor pe termen scurt, piața pe care se manifestă concurența cu asiguratorii privați, avantajele acordate acestora au potențialul de a distorsiona mediul concurențial. Nu există nicio țară în care asiguratorii de credite de export publici sau susținuți din surse publice să dețină o poziție de monopol în domeniul creditelor pe termen scurt.

Una dintre cele mai dificile domenii de activitate analizate în cadrul raportului a fost furnizarea de servicii de reasigurare de către stat, indiferent de faptul că acest lucru a fost făcut direct sau indirect. Raportul a identificat modalități de reasigurare care acoperă integral riscul și care, astfel, sunt echivalente garanțiilor sau subvențiilor. Actualmente este recunoscut faptul că facilitățile ce îmbracă forma reasigurării, prin intermediul cărora statul doar participă sau suplimentează reasigurarea creditelor acordate de sectorul privat pot, de asemenea, să ofere asiguratorilor care beneficiază de ele un avantaj în fața asiguratorilor privați care nu primesc un astfel de sprijin și, astfel, distorsionează mediul concurențial.

2.2. În ciuda recentelor evoluții, prin care asiguratorii de credite de export publici sau susținuți din surse publice își separă sectorul de asigurare al creditelor pe termen scurt de cel al asigurării creditelor pe termen mediu sau lung prin crearea de companii diferite sau prin introducerea contabilității separate în cadrul aceleiași companii, este necesară, în continuare, așa cum a fost menționat anterior, adoptarea de noi măsuri în scopul creerii unui mediu de afaceri echitabil. Primul lucru care trebuie făcut este acela de a identifica care este sectorul în care se manifestă o concurență reală. Raportul a folosit ca și criteriu determinant pentru identificarea sectorului competitiv existența sau inexistența generală a mai multor servicii private de reasigurare. S-a observat că acest gen de servicii există, în general, în cazul acoperirii riscurilor comerciale la nivelul cumpărătorilor non-publici. În consecință, acoperirea acestei categorii de riscuri reprezintă o activitate comercială. În cazul riscurilor politice (incluzând riscurile cumpărătorilor publici, riscurile transferurilor de monedă și riscurile ne-comerciale, riscul de catastrofă) capacitatea de reasigurare a firmelor private nu este suficientă pentru acoperirea acestei categorii de riscuri. Pe baza unei analize a pieței de reasigurare privată, realizată pornind de la trei criterii – durata, locația și natura riscurilor asigurate, Raportul a considerat că „riscurile care pot fi cedate” implică riscurile de natură comercială, manifestate pe o perioadă de maximum trei ani, în cazul exporturilor la nivel global.

---

⁷ Sau cu aranjamente de reasigurare echivalente.

2.3. Comentariile transmise de Statele Membre, asociațiile profesionale și de către asiguratori au semnalat faptul că această definiție a fost prea extensivă. Marea majoritate a acestor comentarii au agreeat concluziile Raportului referitoare la faptul că riscurile politice trebuie excluse deoarece piața privată a serviciilor de reasigurare nu este suficient dezvoltată și au indicat ca perioada maximă pe care se manifestă riscul să nu depășească doi ani în cazul riscurilor comerciale. De asemenea, s-a evidențiat dificultatea de a reasigura, în condițiile pieței private, riscul comercial prelungit în cazul țărilor ne-membre ale OECD.

2.4. Având în vedere legătura strânsă dintre riscurile comerciale pe termen lung și insolvență – riscurile comerciale pe termen lung având tendința de a se transforma în insolvență - și nevoia implicită de a include ambele tipuri de risc în aceeași categorie (care pot sau nu fi cedate), este preferabil să se excludă toate riscurile comerciale manifestate în țările ne-membre OECD de la definirea „riscurilor care pot fi cedate”. De asemenea, această Comunicare nu se adresează acestor categorii de riscuri. Finalmente, la momentul actual, se manifestă dificultăți în obținerea de reasigurări pentru acoperirea riscurilor comerciale din surse private în unele state membre OECD.

2.5. În consecință, „riscurile care pot fi cedate” sunt definite în cadrul acestei Comunicări ca riscuri comerciale ale debitorilor ne-publici⁸ care activează în țările prezentate în Anexă. Pentru asemenea riscuri, perioada maximă de manifestare a riscului (perioada de producție plus perioada de creditare) este mai mică de doi ani.

Toate celelalte categorii de riscuri (politic, riscul de producere a unei catastrofe⁹ și riscurile comerciale manifestate în cazul cumpărătorilor publici sau din țările ne-incluse în Anexă) nu sunt încă considerate a fi transferabile.

În sensul prezentei Comunicări, „riscurile comerciale” sunt definite ca:

- rezilierea arbitrară a unui contract de către un debitor, respectiv orice decizie arbitrară a unui debitor ne-public de a întrerupe derularea sau de a termina un contract fără un motiv legitim,
- refuzul arbitrar al unui debitor ne-public de a accepta bunurile care fac obiectul contractului fără un motiv legitim,
- insolvența debitorului ne-public sau a garantului său,
- ne-plata de către debitorul ne-public sau de către un garant a datoriei rezultate ca urmare a executării contractului.

2.6. Capacitatea pieței reasigurărilor private variază. Aceasta înseamnă că definiția riscurilor care pot fi cedate nu este imuabilă și se poate modifica în timp; de exemplu, ea poate fi extinsă să acopere și riscurile politice. În consecință, definiția va trebui să fie revizuită periodic (cel puțin o dată pe an) de către Comisie. Comisia va consulta Statele Membre și alte

---

⁸ Sau garanți ne-publici. Un debitor sau un garant public care, într-o formă sau alta, reprezintă însăși autoritatea publică și nu poate fi declarat în insolvență nici judiciar, nici administrativ. Pentru uzul acestei Comunicări, companiile deținute sau controlate public, ce își desfășoară activitatea în țările incluse în Anexă ca și țări cu risc care poate fi cedat și care se supun unor reglementărilor comune cu cele ce privesc companiile private sunt considerate a reprezenta debitori/garantori ne-publici.

⁹ Acestea sunt războiul, revoluția, dezastrele naturale, accidente nucleare ș.a.m.d, nu așa-numitele „riscuri comerciale catastrofice” (acumulările catastrofale de pierderi la nivelul unui cumpărător sau țări) care pot fi acoperite total de sistemul existent de reasigurare și care reprezintă riscuri care pot fi cedate.

părți interesate cu privire la astfel de revizuirii¹⁰. În măsura în care este necesar, modificările aduse definiției vor lua în considerare sfera de aplicare a legislației comunitare care reglementează asigurarea creditelor de export, în vederea evitării oricărui conflict sau oricărei incertitudini juridice.

3. Factorii care distorsionează concurența dintre asigurătorii de credite pentru export privați și publici sau cei susținuți din surse publice

3.1. Factorii care pot distorsiona concurența în favoarea asigurătorilor de credite pentru export public sau susținuți din surse publice ce asigură riscuri care pot fi cedate include¹¹:

- garanții pentru împrumuturi și pierderi acordate de stat de jure sau de facto. Asemenea garanții oferă posibilitatea asigurătorilor de a împrumuta fonduri beneficiind de dobânzi mai reduse decât cele practicate în mod curent pe piață sau asigură însăși posibilitatea asigurătorilor de a putea beneficia de împrumutul în sine. Mai mult, ele elimină nevoia asigurătorilor de a se reasigura pe o piață privată,
- orice discriminare în ceea ce privește obligațiile asigurătorilor, raportate la cele impuse asigurătorilor privați. Trebuie menționat faptul că, la momentul la care Directiva Consiliului nr. 73/239/EEC¹² a fost modificată de Directiva nr. 87/343/EC¹³, a devenit evident că excluderea operațiilor de asigurare a creditelor pentru export realizate cu sprijinul financiar sau cu garanția statului (articolul 2 alin. (2) din Directiva originală) nu a inclus și operațiunile din domeniul acoperirii riscurilor comerciale pe termen scurt care sunt efectuate de asigurătorii de credite de export publici sau susținuți din surse publice pe cheltuiala lor și fără a beneficia de garanția statului¹⁴. Acest lucru semnifică faptul că, pentru a asigura riscurilor comerciale pe termen scurt, asigurătorii publici sau cei susținuți din surse publice trebuie să aibă la dispoziție fonduri proprii (rezervă de lichidități, incluzând un fond de garantare) și provizioane tehnice (rezervă semnificativă de fonduri) și trebuie să fi obținut o autorizație, în conformitate cu prevederile articolului 6 și a articolelor următoare din Directiva nr. 73/239/EEC,
- reducerea sau exceptarea de la plata taxelor datorate în mod curent (cum ar fi: taxele aferente societății și taxele percepute asigurătorilor),
- acordarea de facilități sau furnizarea de capital de către stat. Referitor la aceasta din urmă, teoria spune că, cu excepția cazurilor în care statul acționează ca un investitor privat prudent în economia de piață, injecțiile de capital sunt considerate ajutoare de

---

¹⁰ Printre altele, Comisia va solicita ajutorul Consiliului (de exemplu, ajutorul Grupului de Credite pentru Export).

¹¹ Acoperirea riscurilor care nu pot fi cedate de către un asigurător de credite pentru export public sau susținut din surse publice poate încălca prevederile articolului 86 din Tratatul CE. O asemenea acțiune poate face obiectul unei proceduri demarate de către Comisie și poate fi atacată în instanță sau sesizată autorităților naționale de concurență.

¹² Prima Directivă a Consiliului nr. 73/239/EEC din 24 iulie 1973 privind armonizarea cadrului legislativ referitoare la supravegherea asigurărilor directe, altele decât asigurările de viață (JO L 228, 16.08.1973, pag. 3).

¹³ Directiva Consiliului nr. 87/343/EEC din 22 iunie 1987 care modifică Directiva Consiliului nr. 73/239/EEC privind armonizarea cadrului legislativ referitoare la supravegherea asigurărilor directe, altele decât asigurările de viață (JO L 185, 04.07.1987, pag. 72).

¹⁴ Vezi decizia Curții Europene de Justiție în Cazul C-63/89, Assurances du Credit și Cobac v. Consiliu și Comisia Europeană, citată în nota de subsol 5, pag. 1848 (paragraful 22).

stat¹⁵; furnizarea de către stat de servicii de orice fel, ca de exemplu accesul la și utilizarea infrastructurii de stat, facilitarea accesului la informații confidențiale (de exemplu, informații referitoare la debitori colectate de către ambasade) în mod gratuit sau la un preț redus; reasigurarea de către stat, direct sau prin intermediul unui asigurator public sau susținut din surse publice, în condiții mai favorabile decât cele practicate în mod curent pe piața privată a reasigurărilor, care conduc fie la reducerea prețului reasigurării, fie la crearea artificială a unei capacități care nu ar fi disponibilă pe piața privată.

3.2. Categoriile de facilități prezentate la paragraful 3.1 conferă sau pot conferi asiguratorilor de credite pentru export care beneficiază de ele un avantaj financiar asupra altor asiguratorii de credite pentru export. Asemenea avantaje financiare acordate unor întreprinderi distorsionează concurența și constituie măsuri de natura ajutoarelor de stat în înțelesul articolului 92 alin. (1) din Tratatul CE.

Articolul 92 alin. (1) este aplicabil tuturor măsurilor care furnizează un avantaj financiar sau economic anumitor întreprinderi sau produse și implică o cheltuială publică sau o renunțare la obținerea unor fonduri publice, datorate sau posibil de datorat și pentru care beneficiarul nu datorează nimic sau prea puțin, în măsura în care asemenea măsuri afectează comerțul dintre Statele Membre și distorsionează sau amenință să distorsioneze mediul concurențial prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri¹⁶.

Avantajele financiare prezentate la paragraful 3.1, cu referire la riscurile care pot fi cedate, definite la paragraful 2.5, afectează comerțul intra-comunitar în domeniul serviciilor. Mai mult, ele conduc la înregistrarea unei neuniformități în domeniul asigurărilor disponibile în ceea ce privește acoperirea riscurilor care pot fi cedate în diversele State Membre și, în consecință, distorsionează concurența dintre companiile din Statele Membre, având și un efect secundar asupra comerțului intra-comunitar, chiar dacă este vorba de exporturi intra-comunitare în afara granițelor Uniunii¹⁷. Excepțiile indicate în articolul 92 din Tratat nu se aplică ajutoarelor destinate asigurării riscurilor care pot fi cedate. Efectele distorsionante ale unui asemenea ajutor la nivel comunitar sunt mai importante decât orice posibil interes național sau comunitar în domeniul susținerii exporturilor. Această poziție a fost confirmată de decizia Curții Europene de Justiție în cazul C-63/89, care a privit exact problematica care face obiectul acestei Comunicări. Curtea a reținut că, deși Directiva referitoare la armonizarea parțială a rezervelor deținute de companiile de asigurări, care a exceptat operațiunile de asigurare a creditelor pentru export susținute sau grantate de stat, nu a fost ilegală, factorii care distorsionează concurența dintre asiguratorii privați și cei publici sau susținuți din surse publice „pot justifica utilizarea căilor legale de acțiune în vederea penalizării încălcării

---

¹⁵ Vezi Comunicarea Comisiei către Statele Membre referitoare la participările autorităților publice la capitalul companiilor (Buletinul CE nr. 9/1984) și Comunicarea Comisiei privind aplicarea articolelor 92 și 93 din Tratatul CE întreprinderilor publice care operează în sectorul prelucrător (JO C 307, 13.11.1993, pag. 3).

¹⁶ Vezi decizia Curții Europene de Justiție în Cazul nr. 30/59 Steenkolenmijnen v. Înalta Autoritate [1961] ECR pag. 1, paragraful 19; Cazul nr. 173/73 Italia v. Comisia Europeană [1974] ECR pag. 709, Cazul nr. 730/79 Philip Morris v. Comisia Europeană [1980] ECR pag. 2671.

¹⁷ În decizia adoptată în Cazul nr. C-142/87 Belgia v. Comisia Europeană, citat în nota de subsol 3, Curtea a reținut faptul că nu numai ajutoarele destinate să susțină exporturile intra-comunitare, dar și cele ce sunt destinate să susțină exporturile în afara Uniunii pot influența concurența și comerțul intra-comunitar. Ambele tipuri de operațiuni sunt asigurate de asiguratorii de credite pentru export și, de aceea, ajutorul acordat în ambele cazuri poate afecta concurența și comerțul intra-comunitar.

prevederilor (articolului 92)”¹⁸. În decizia emisă în cazul C-44/93¹⁹, Curtea Europeană de Justiție a considerat că facilitățile în cauză constituie ajutoare de stat și a confirmat faptul că Comisia Europeană trebuie să adopte măsuri pentru a își revizui poziția.

4. Acțiuni necesare pentru eliminarea distorsionării concurenței în sectorul asigurării creditelor pentru export pe termen scurt cu referire la acoperirea riscurilor care pot fi cedate

4.1. Ajutoarele de stat de tipul celor prezentate în paragraful 3.1, de care beneficiază asiguratorii de credite pentru export susținuți din surse publice pentru acoperirea riscurilor care pot fi cedate, definite la paragraful 2.5, pot distorsiona concurența și, în consecință, nu pot beneficia de exceptarea de la aplicarea reglementărilor în domeniul ajutorului de stat prevăzută de Tratatul CE.

4.2. De aceea, Statele Membre sunt chemate, în condițiile articolului 93 alin. (1) din Tratat, să modifice, acolo unde este necesar, în termen de maximum un an de la data publicării acestei Comunicări, sistemele lor de asigurare a creditelor pentru export aplicabile riscurilor care pot fi cedate, de așa manieră încât să stopeze acordarea, în beneficiul asiguratorilor de credite pentru export publici sau susținuți din surse publice care acoperă asemenea riscuri, de ajutoare de stat incluse în următoarele categorii:

- (a) garanții de stat pentru împrumuturi și pierderi;
- (b) exceptarea de la obligația de a constitui rezerve corespunzătoare sau de la alte obligații prezentate la al doilea punct al paragrafului 3.1.;
- (c) reducerea sau exceptarea de la plata taxelor sau altor sume plătibile în mod normal;
- (d) acordarea de ajutoare sau furnizarea de capital sau orice altă formă de finanțare, în condițiile în care un investitor privat acționând în condiții normale de piață nu ar lua decizia de a investi în companie sau în condiții pe care un investitor privat nu le-ar accepta;
- (e) furnizarea de către stat a oricărei categorii de servicii, cum ar fi accesul la sau utilizarea infrastructurii publice, accesul la facilități sau informații confidențiale (de exemplu, informații referitoare la debitori, colectate de către ambasade), în mod gratuit sau la un preț redus; și
- (f) reasigurarea de către stat, direct sau indirect, prin intermediul unui asigurator de credite pentru export public sau susținut din surse publice, în condiții mai favorabile decât cele practicate în mod curent pe piața privată de reasigurări, care conduc fie la reducerea prețului reasigurării, fie la crearea artificială a unei capacități care nu ar fi disponibilă pe piața privată.

În orice caz, până la data revizuirii prezentei Comunicări, menționate la paragraful 4.3, reglementările existente în domeniul reasigurării de stat complementare rămân permisibile pentru o perioadă de tranziție, presupunând că:

---

¹⁸ Citat în nota de subsol 5; vezi paragraful 24. Avocatul-General Tesaro, în pledoaria sa, a considerat că acolo unde se manifestă concurența între asiguratorii privați și cei publici sau susținuți din surse publice, „este dificil de menționat unde Statele Membre pot furniza sprijin financiar operatorilor publici. Orice fel de intervenții pot fi incompatibile cu reglementările privind ajutorul de stat” ([1991] ECR I-1835, punctul 15).

¹⁹ Citat în nota de subsol 3; vezi mai ales paragraful 34.

- reasigurarea creditelor de către stat reprezintă un element nesemnificativ în pachetul total de reasigurare al asiguratorului,
- acolo unde contractul de reasigurare al asiguratorului combină riscuri care pot fi cedate și orice reasigurarea realizată de stat este, astfel, atașată inevitabil și riscurilor care pot fi cedate, nivelul reasigurării realizate de către stat în cazul riscurilor care pot fi cedate nu trebuie să depășească nivelul care ar fi fost disponibil pe piața privată a reasigurărilor dacă reasigurarea ar fi fost considerată pentru această categorie de riscuri luate separat,
- reasigurarea realizată de stat nu acționează de așa manieră încât să dea posibilitatea asiguratorului de a își asigura afacerea încheiată cu un cumpărător individual dincolo de limitele fixate de reasiguratorii privați existenți pe piață,
- prima percepută pentru reasigurarea realizată de stat reflectă riscurile, este calculată conform tehnicilor comerciale practicate pe piață și, acolo unde există o rată echivalentă de piață, este cel puțin egală cu această rată,
- reasigurarea realizată de stat pentru riscurile care pot fi cedate este posibil de accesat de toți asiguratorii de credite care sunt capabili să satisfacă un set comun de criterii de eligibilitate.

4.3. Pentru a se putea conforma prevederilor din paragraful 4.2, asiguratorii de credite de export publici sau susținuți din fonduri publice vor trebui, cel puțin, să mențină o administrare și o contabilitate separată pentru asigurările care acoperă riscurile care pot fi cedate, respectiv riscurile care nu pot fi cedate, încheiate cu sprijinul sau cu garanția statului, demonstrând astfel că nu beneficiază de ajutoare de stat în cazul asigurărilor pentru riscuri care pot fi cedate. Contabilitatea corespunzătoare afacerilor asigurate din resursele proprii ale asiguratorului trebuie să fie respectate prevederile Directivei Consiliului nr. 91/674/EC²⁰.

Mai mult, orice Stat Membru care furnizează servicii de reasigurare asiguratorilor de credite pentru export prin participarea sau implicarea în contractele de reasigurare încheiate de sectorul privat acoperind atât riscurile care pot fi cedate, cât și riscurile care nu pot fi cedate, va trebui să demonstreze că respectivele înțelegeri nu implică acordarea de ajutoare de stat în înțelesul paragrafului 4.2 (f).

Pentru aceasta, Comisia, în strânsă colaborare cu Statele Membre, va monitoriza permanent aceste înțelegeri, începând de la data publicării acestei Comunicări, pe baza unei raportări bi- anuale transmise de către Statele Membre implicate și va finaliza un raport privind aceste înțelegeri până la sfârșitul anului 1998. Raportul va ține cont de toate informațiile și experiența acumulate până la acel moment referitoare la funcționarea pieței asigurării creditelor pentru export pe termen scurt și a intervenției Statelor Membre asupra acesteia, informații furnizate prin rapoartele de implementare transmise Comisiei conform prevederilor paragrafului 4.5, în vederea întocmirii primei raportări anuale care va fi realizată în condițiile prevăzute de paragraful 4.6 și prin orice notificări ale utilizării clauzei derogatorii prevăzute de paragraful 4.4. Raportul va identifica care înțelegeri ale Statelor Membre implică ajutoare de stat, iar Statele Membre vor fi solicitate să finalizeze aceste înțelegeri cel mai târziu la sfârșitul anului 1999.

4.4. Principiul care statuează că asigurările pentru credite pentru export în cazul riscurilor care pot fi cedate ar trebui oferite de către asiguratorii publici sau susținuți din surse publice doar

---

²⁰ Directiva Consiliului nr. 91/674/EEC din 19 decembrie 1991 referitoare la contabilitatea anuală și contabilitatea consolidată a întreprinderilor ce operează în sectorul asigurărilor (JO L 374, 31.12.1991, pag. 7).

dacă avantajele financiare prezentate în paragraful 4.2 sunt eliminate din ele poate fi încălcat doar în circumstanțele prezentate mai jos.

În anumite state, este posibil ca acoperirea pentru riscurile ce se manifestă în cazul creditelor pentru export care pot fi cedate să nu fie temporar posibilă de oferit de către asiguratorii de credite pentru export privați sau de către asiguratorii de credite pentru export publici sau susținuți din surse publice care operează pe cont propriu, datorită unei lipse de capacitate în domeniul serviciilor de asigurare sau reasigurare. În consecință, aceste riscuri sunt considerate temporar a face parte din categoria riscurilor care nu pot fi cedate.

În asemenea circumstanțe, aceste riscuri temporar ne-cedabile pot fi acoperite de către asiguratorii de credite pentru export publici sau susținuți din surse publice, asiguratorii ce asigură riscurile ne-cedabile cu sprijinul sau cu garanția statului. Asiguratorul trebuie, pe cât posibil, să alinieze primele de asigurare percepute pentru asemenea riscuri cu cele percepute în alte țări de către asiguratorii de credite pentru export ce acoperă aceeași categorie de risc.

Orice Stat Membru ce intenționează să utilizeze această clauză derogatorie trebuie să notifice imediat Comisia Europeană asupra proiectului său de decizie. Notificarea ar trebui să conțină un raport de piață ce demonstrează lipsa acoperirii riscurilor de către piața asigurărilor private, prin furnizarea de dovezi despre aceasta provenind de la doi mari asiguratorii de credite pentru export privați de renume, precum și de la un asigurator de credite național, care să justifice utilizarea acestei clauze. Mai mult, ar trebui să conțină o descriere a condițiilor pe care asiguratorul de credite pentru export public sau susținut din surse publice intenționează să le aplice pentru acoperirea unui asemenea risc.

În termen de două luni de la primirea unei asemenea notificări, Comisia va examina dacă punerea în aplicare a clauzei derogatorii respectă condițiile anterior menționate și este compatibilă cu Tratatul CE.

Dacă Comisia confirmă faptul că sunt îndeplinite condițiile pentru punerea în aplicare a clauzei derogatorii, decizia sa privind compatibilitatea este limitată la o perioadă de doi ani de la data emiterii deciziei, considerând faptul că condițiile ce se manifestă pe piață care justifică utilizarea punerea în aplicare a clauzei derogatorii nu se modifică în această perioadă.

Mai mult, Comisia poate, după ce se consultă cu Statele Membre, să revizuiască condițiile de punere în aplicare a clauzei derogatorii; ea poate, de asemenea, decide să suspende aplicarea acesteia sau să o înlocuiască cu un alt mecanism.

4.5. Comunicarea se va aplica începând cu data de 1 ianuarie 1998 pentru o perioadă de cinci ani. Statele Membre sunt obligate să informeze Comisia, în termen de două luni de la notificarea prezentei Comunicări, dacă acceptă recomandările acesteia. Cel târziu la 1 ianuarie 1999, Statele Membre trebuie să informeze Comisia asupra măsurilor pe care le vor adopta în vederea asigurării conformității cu prevederile Comunicării. Informările vor include aceste măsuri sau, în caz că sistemele operaționale în Statele Membre implică încă acordarea de facilități de natura ajutorului de stat, Comisia va evalua asemenea ajutoare prin prisma prevederile articolelor 92 și 93 din Tratat, în conformitate cu principiile menționate anterior.

4.6. Comisia va reevalua definiția riscurilor care pot fi cedate și modul de funcționare al prezentei Comunicări, în colaborare cu Statele Membre și părțile interesate, prin prisma evoluțiilor de pe piață și a eventualei legislații comunitare. Toate informațiile primite de către Comisie de la Statele Membre și de la părțile interesate, referitoare la o asemenea revizuire

vor fi puse la dispoziția tuturor celorlalți participanți la procesul de revizuire, cu acordul emitentului.

ANEXA

Lista țărilor cu risc care poate fi cedat

Uniunea Europeană

Austria
Belgia
Danemarca
Finlanda
Franța
Germania
Grecia
Irlanda
Italia
Luxemburg
Olanda
Portugalia
Spania
Suedia
Marea Britanie

Țările membre OECD și care sunt considerate a fi țări cu risc care poate fi cedat

Australia
Canada
Islanda
Japonia
Noua Zeelandă
Norvegia
Elveția
Statele Unite ale Americii

Publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. C 281 din data 17.09.1997